

Oslo, september 2012

Til
Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementet
Samlivs- og likestillingsavdelingen

Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

HØRING – FORSLAG TIL ENDRINGER I BARNELOVEN – TILSYN UNDER SAMVÆR

Voksne for Barn støtter forslaget som er sendt ut på høring. Vi kan bekrefte departementets begrunnelse for behovet for endring;

- ♦ Barn blir ikke tilstrekkelig beskyttet slik praksis er i dag mht samvær hvor det er risiko for at barnet kan være utsatt for mishandling og overgrep
- ♦ Det er behov for å øke omfanget av tilsyn under samvær
- ♦ Barnets egne synspunkter må høres i større grad

Vi synes vektingen av å styrke barns rettsikkerhet ifht tilsyn under samvær med foreldre slik at ordningen utvides og samtidig som den strammes ved at barns beste er det som skal avgjøre om samvær i det hele tatt skal gjennomføres. Vi merker oss at det er arbeidet relatert til **domstolenes praksis** som her foreslås endret, eller mer presist praksis etter dom har falt og beskyttet eller støttet tilsyn er bestemt iverksatt.

Voksne for Barns er tilfreds med at det nå foreslås endring av praksis slik at barn kan oppleve seg ivaretatt i disse vanskelige sakene når de kommer til domstolene.

Vår bekymring er knyttet til barnets situasjon før en sak er tatt opp for domstolene, en anmeldelse er mottatt og saken under etterforskning.

Vi er klar over at også voksne skal ha rettsbeskyttelse og det kan være konflikter mellom de voksne som tas inn i rettsapparatet. Vår erfaring er at det er sjelden at dette er forholdet.

Vi har fått flere henvendelser med to ulike problemstillinger:

- ♦ En foreldre – gjerne mor som forteller at hun må sende et barn til far selv om han er anmeldt for vold og/eller overgrep mot barnet. Hun beskriver da at hun ikke har noe valg fordi hun ellers vil få bøter samt også stille svakere i rettsaken senere dersom hun framstår som å ha boikottet samvær mellom far og barn
- ♦ Ungdom som i høykonflikt samværsaker opplever at deres stemme ikke teller i domstolene, barnevernet og/eller sakkyndige

Begge disse situasjonene viser at barna ikke beskyttes i tilstrekkelig grad.

Vårt forslag i denne høringen er derfor at departementet går enda lenger – at barn beskyttes også når det er levert inn anmeldelse for vold og/eller overgrep mot barnet, og at dette skjer før domstolene har avsagt en rettskraftig dom.

Så snart det kommer informasjon om at barnet kan være i fare bør barnet beskyttes av samfunnet. Rent praktisk kan dette gjøres ved samvær med tilsyn, slik at dette trer inn umiddelbart ved en anmeldelse om at barnet kan være utsatt for vold/overgrep. Alternativt kan barnevernet få utvidet sin myndighet til også å undersøke barnets situasjon hos besøks-/samværs foreldre. Slik kan en skille mellom omsorgssituasjonen og rettsapparatets håndtering av en sak. Vi er kjent med at det for eksempel på Island også er vanlig at barnevernet følger opp slike saker selv om bevisene er for svak for rettsapparatet.

Voksne for Barn ber departementet ta med i saken beskyttelse av barn før en sak kommer for domstolene. Det kan være flere alternativ til hvordan man organiserer dette. Det viktigste er at barna ikke blir utsatt for risiko og fare for nye episoder med vold og overgrep.

Videre må det sikres at barn og unge får lagt frem sitt syn, blir hørt og at deres synspunkter får stor vekt. Her er Barnekonvensjonen klar og domstolene må bli dyktigere til å snakke med barn. I tillegg til at samtaler med barna til dels mangler så henger fremdeles det igjen en holdning at barn lar seg ofte påvirke av en av foreldrene i konflikt og dermed kan man lett se bort fra barnets egen mening. Dyktige fagfolk kan likevel få frem barnets egen mening. Vi ber departementet sørge for at dette blir praktisert på en tilfredsstillende måte – sett ut i fra et barns synspunkt. Dette er viktig for at man skal sikre at samværsordninger er til barns beste og ikke på de voksnes premisser. I disse vanskelige samværs sakene kan det noen ganger være til barnets beste ikke ha samvær i det hele tatt. Det er hensynet til barnet som skal ivaretas.

Mvh

Randi Talseth
generalsekretær
Voksne for Barn